

Raportti Sujuvat palvelut –projektin kansallisesta kehittämisen tuesta

Sujuvat palvelut –projekti
Suomen kestävän kasvun ohjelma
Pilari 4, Investointi 1 (RRP)

Kaisa Lahtinen
Anu Vähäniemi
Anu Väänänen

Kaisa Lahtinen etunimi.sukunimi@thl.fi
Puh/tel +358 50 314 0809
Terveysten ja hyvinvoinnin laitos
Institutet för hälsa och välfärd
Finnish Institute for Health and Welfare
PL / PB / P.O. Box 30
FI-00271 Helsinki, Finland
Puh/tel +358 29 524 6000
thl.fi

Sisällys

1.	Johdanto	3
2.	Kehittämisen tuen rakenne	4
3.	Menetelmät	6
4.	Palautekyselyiden tulokset	8
4.1.	Kehittämisen tuen tilaisuudet	8
4.2.	Kehittämisklinikat ja infot	8
4.3.	Kansallisen kehittämisen tuen palautekysely	11
4.3.1.	Kehittämisklinikoiden kehittämisen tuki	11
4.3.2.	Toimintamallien kuvaamisen ja arvioinnin tuki	13
4.3.3.	Kehittämisen tuen verkosto ja valmennus	14
4.4.	Innokylä -koulutukset	15
4.5.	Toiveet kehittämisen tuen sisällöksi	17
5.	Johtopäätökset	19
5.1.	Kehittämisen tuki	19
5.2.	Kehittämisen tuen hankeverkosto	20
5.3.	Kehittämisklinikat	20
5.4.	Toimintamallien kuvaamisen ja itsearvioinnin tuki	22
5.5.	Jatkokehittämisen ideat	24
6.	Lähteet	24

1. Johdanto

Suomen kestävä kasvun ohjelmassa (RRP), Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) toteuttamassa Sujuvat palvelut -projektissa (Pilari 4, Investointi 1) on tuettu hyvinvointialueiden kehittämistyötä. Hyvinvointialueilla on purettu covid19-pandemian aiheuttamaa sosiaali- ja terveydenhuollon hoito-, kuntoutus- ja palveluvelkaa, nopeutettu palveluihin pääsyä ja otettu käyttöön uusia toimintamalleja. Kehittämiskohteina oli 15 heikossa ja haavoittuvassa asemassa olevaa asiakasryhmää.

Sujuvat palvelut -projektissa kehittämisen tuen tavoitteena oli mahdollistaa kokemusten jakaminen hyvinvointialueiden välillä, tunnistaa ja dokumentoida hyviä käytäntöjä eri asiakasryhmien palveluissa sekä edistää niiden leviämistä. Osallistuvien organisaatioiden kehittämisosaamiseen tavoiteltiin parannusta. Toteutuskeinoiksi määriteltiin THL:n kokoamana ja koordinoimana kansalliset rakenteet, kuten vertaiskehittämisen verkosto ja läpimurtovalmennukset, sekä alueille suunnatut tilaisuudet.

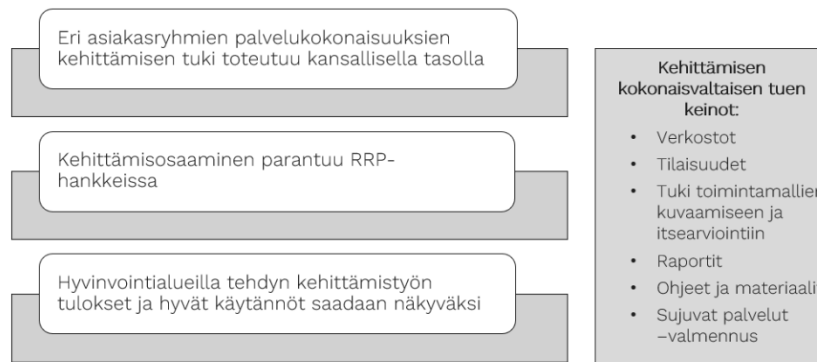
Kansallisen kehittämisen tuen suunnittelun pohjana toimi STM:n [hankkepas](#) sekä Tulevaisuuden sosiaali- ja terveystieteiden ohjelmasta [laaditut suositukset](#) (s. 37). Suosituksissa kuvataan, että THL:n antama kehittämisen tuki alueille tulisi organisoida systemaattiseksi ja kehittämisen prosessin vaiheita tukevaksi. Kehittämisohjelmissa tulisi mahdollistaa alueiden yhteiskehittäminen ja vertailu keskenään.

Sujuvat palvelut -projektissa pilotoitiin erilaisia kehittämisen tuen muotoja. Sisällön suunnittelussa kartoitettiin YTA-alueiden toiveita ja hankkeiden aikana sisältöjä täsmennettiin Kehittämisen tuen hankeverkon yhdyshenkilöiden ja tilaisuuksiin osallistuneiden palautteiden ja työpajojen perusteella, sekä THL:n asiantuntijoiden kokemuksia hyödyntäen. Kehittämisen tuen lisäksi on mallinnettu kehittämisen tukea tuleviin vastaaviin kehittämisohjelmiin.

Tässä raportissa kuvataan vuosien 2023–2025 kehittämisen tuen sisältöä Kehittämisklinikoiden, Kansallisen kehittämisen tuen palautekyselyiden ja Innokylä -koulutuksista saadun palautteen sekä niistä tehtyjen johtopäätösten kautta.

2. Kehittämisen tuen rakenne

Sujuvat palvelut –projektin tavoitteisiin vastattiin monenlaisten kehittämisen tuen menetelmin (kuva 1).

Kuva 1. Sujuvat palvelut –projektin tavoitteet ja muodot kehittämisen tukemiseksi

Kehittämisen tueksi käynnistettiin [Kehittämisen tuen hankeverkosto](#), johon koottiin yhdyshenkilöt hyvinvointialueilta. Tarkoituksena oli, että he toimivat yhteydenpitäjinä ja tiedon välittäjinä THL:n ja hyvinvointialueiden välillä, sekä tuovat näkyväksi hyvinvointialueilla tehtävää kehittämistyötä.

Hankeverkoston tilaisuuksina järjestettiin Kehittämisklinikoita, joissa toteutettiin geneeristä kehittämisen tukea kehittämisprosessin eri vaiheisiin, riippumatta siitä, minkä asiakasryhmien palveluita kehitettiin. THL:n toteuttamana ei aiemmin ole ollut vastaavaa kansallista foorumia, joissa tarjotaan kaikille hyvinvointialueille eri asiakasryhmien palvelujen kehittämiseen geneeristä tukea. Kehittämisklinikat toimivat hyvien käytänteiden näkyväksi tuomisen ja alueiden puheenvuorojen paikkana. Klinikoilla jaettiin asiantuntijapuheenvuoroissa tietoa kehittämiseen liittyvistä teemoista, kuten mittaaminen ja arviointi. [Hankeverkoston työpöydältä](#) löytyy kehittämisklinikoiden materiaalit.

Yksi kehittämisen tuen sisällöistä oli toimintamallien kuvaamisen ja itsearvioinnin tuki, johon rakennettiin [Tukea toimintamallien kehittämiseen ja kuvaamiseen](#) -sivu. Sinne koottiin RRP:lle kohdennetut toiminta-

mallien kuvaamisen ohjeet ja usein kysytyt kysymykset. Lisäksi sivulta löytyvät materiaalit ja linkit muuhun kehittämisen tukeen, kuten [juuruttamiseen](#). Kehittämisen tuen materiaalit ovat vapaasti käytettävissä niin THL:n sisällä kuin hyvinvointialueillakin. Kokoava sivusto on rakennettu RRP:n toimijoiden tueksi ja se on täydentynyt hankekauden ajan. Sivuston käyntimääriä on seurattu.

Innokylän käyttöä koulutettiin useissa tilaisuuksissa. Koulutusta suunnattiin muun muassa Innokylän kehittämisen polun ja verkkoalustan käyttöön. Samankaltaisen kehittämistyön löytämiseksi yksi koulutuksen sisältö on ollut hakutoimintojen käyttäminen. Hakujen tueksi on laadittu Tukea toimintamallien kehittämiseen ja kuvaamiseen -sivustolle [kirjalliset ohjeistukset](#), sekä tehty Innokylän YouTubeen [video](#). Ohjeet löytyvät myös Innokylän [Ohjeita käyttäjille](#) -sivulta.

Laadukkaiden toimintamallien kuvaamisen tueksi sekä hyvien käyttöön otettujen toimintamallien näkyväksi tuomiseksi kansallisesti on RRP:ssä on kehitetty ja pilotoitu STM:n, THL:n ja hyvinvointialueiden toiveesta [toimintamallien kuvaamisen ja vaikutusten itsearviointityökalut](#). Kehittämistyö tehtiin hyvinvointialueiden kanssa yhteiskehittämisen menetelmin. Tällaisia arviointityökaluja ei ole ollut aiemmin. Toimintamallien vaikutusten itsearvioinneista on tehty [listaus ja tulosityhteenvedot](#).

Sujuvat palvelut -projektin kehittämisen tukeen kuuluivat myös [Sujuvat palvelut -valmennukset](#) ja [Mielenterveys- ja päihdepalvelujen kehittämisen verkosto](#). Näiden palautteista on tehty erilliset raportit, [Mielenterveys- ja päihdepalvelujen kehittämisen verkoston palautekyselyn tulokset, kevät 2025](#) ja [Sujuvat palvelut -valmennuksen raportti loppupalautteista](#), eikä niitä käsitellä tässä raportissa.

3. Menetelmät

Projektin aikana on kerätty kokemuksia, ideoita ja toiveita kansallisen kehittämisen tuen ja kehittämisklinikoiden toteutuksesta. Palautekyselyissä kartoitettiin millainen kehittämisen tuki alueita hyödyttää, miten tuessa on onnistuttu, millaisia teemoja toivotaan ja miten tulevia tilaisuuksia voisi jatkokehittää. Hyvinvointialueilta pyydettiin tuomaan esiin hyviä käytäntöjä, joita voisi esitellä kehittämisklinikoilla. Kehittämisen tuen verkoston yhdyshenkilöiltä pyydettiin juurruttamisen tilaisuuksien teematoiveita ja ehdotuksia toteutustavoista.

Palautetta osallistujilta on kerätty systemaattisesti kaikilla kehittämisklinikoilla, tehty välikyselyitä yhdyshenkilöille ja keväällä 2025 laajempi kehittämisen tuen kysely hanke-/projektipäälliköille ja kehittäjille. Kyselyihin on vastattu nimettömästi. Viimeisellä kehittämisklinikalla arvioitiin kehittämisen tuen sisältöjä ja kartoitettiin toiveita jatkoon työpajatyöskentelyn keinoin. Innokylä-koulutuksissa on järjestetty työpajoja ja kerätty palautetta kyselyillä.

Tiedonkeruun menetelminä on käytetty kehittämisklinikoilla ja Innokylä-koulutuksissa Webropol-kyselyiltä sekä näytölle tulevia Polls-kyselyitä. Palautekyselyjä on jaettu myös Kehittämisen tuen hankeverkoston yhdyshenkilöille Howspacen kautta. Vastausaktiivisuuden nostamiseksi ja vastaamisen helpottamiseksi kyselylinkit jaettiin tilaisuuksien aikana Teamsin chat-kentässä, diaesityksen live-jaon linkkeinä ja QR-koodilla. Projektin loppuvaiheessa lähetettiin laajempi kansallisen kehittämisen tuen kysely sähköpostilla RRP hankepäälliköille ja inv 1 yhdyshenkilöille, ja ohjattiin heitä jakamaan sitä eteenpäin kehittäjille. Linkkiä kyselyyn jaettiin myös kehittämisklinikoilla.

Kyselyissä käytettiin sekä asteikkoja että avoimia kysymyksiä tietojen keräämiseksi. Käytössä oli Likert -asteikkoja, joiden väittämässä arvioitiin asteikolla ”ei koske minua”, ”täysin eri mieltä”, ”osittain eri mieltä”, ”osittain samaa mieltä”, ja ”täysin samaa mieltä”. Likert -tyytyväisyysasteikon väittäminä käytettiin ”ei koske minua”, ”erittäin tyytymätön”, ”melko tyytymätön”, ”melko tyytyväinen” ja ”erittäin tyytyväinen”. Kyselyissä oli myös väittämiä, joita arvioitiin asteikolla 1–5 ”ei lainkaan” – ”erittäin

paljon” välillä, esim. tilaisuuksien ja hyvinvointialueiden esitysten hyödyllisyyttä.

Arviointiasteikko-kysymyksissä laitettiin esimerkiksi kehittämisen tuen teemoja tärkeysjärjestykseen (asteikko 1–8) ja arvioitiin, miten hyödyllistä kehittämisen tuki on ollut ja suosittelisiko tilaisuuksia kollegoille (asteikko 1–10). Osa kyselyistä sisälsi kyllä/ei kysymyksiä sekä kysymyksiä, joihin voi vastata avoimesti. Näitä olivat esimerkiksi avoin palaute ja ideat. Kyselyt sisälsivät myös monivalintakysymyksiä muun muassa siitä, millaisia sisältöjä ja toimintatapoja tilaisuuksiin toivottiin.

Usealla kehittämisklinikalla oli käytössä nopeat näytölle tulevat Forms/Polls-kyselyt, joiden tarkoituksena oli koota tietoa, mistä YTA-alueilta osallistujia oli paikalla, missä työroolissa ja investoinnissa he toimivat ja oliko tilaisuudesta heille hyötyä. Osallistujatietoja kartoitettiin markkinoinnin oikein kohdentumiseksi, jotta tavoitettaisiin eniten niitä kehittäjiä, joille tilaisuudet olivat pääasiallisesti suunnattu.

Innokylän koulutusten vetovastuu siirtyi RRP:lle elokuussa 2024, mutta jo vuoden alusta oltiin tiiviisti mukana tuottamassa siihen sisältöä ja keräämässä palautetta. Myös Innokylä-koulutuksissa, työpajoissa ja palautteissa on kartoitettu, minkälaista kehittämisen tukea eri kehittämissuorituksen vaiheissa toivotaan Innokylän toimintamallien kuvaamiseen ja itsearviointiin ja mikä tuki on ollut RRP:n aikana hyödyllistä.

Kaikkia palautekyselyitä kehitettiin hanketyön edetessä vastaamaan sen hetkisiä tarpeita, mutta samankaltaiset sisällöt säilyivät läpi hankekauden. Palautteita on hyödynnetty tilaisuuksien kehittämisessä ja räätälöinnissä, sisällön suunnittelussa, ohjeiden laatimisessa ja kouluttamisessa RRP-hanketoimijoiden tarpeita vastaaviksi.

Jatkohyödynnettävyyttä ajatellen kartoitettiin työpajojen ja haastatteluiden avulla kehittämisen tuen tietosisältötoiveita eri kehittämisen vaiheisiin sekä hyväksi todettuja totutustapoja kansallisen kehittämisen tuen tuottamiseen. Ne sisältyvät kansallisen kehittämisen tuen mallinnukseen, jota voidaan hyödyntää THL:ssä kehittämisen tuen suunnittelussa ja Innokylän sisällöissä.

4. Palautekyselyiden tulokset

Palautekyselyiden tuloksissa kerrotaan kehittämisen tuen tilaisuuksista ja niissä saadusta palautteesta. Palautetta on kerätty kehittämisklinikoilla, infoissa ja Innokylä-koulutuksissa. Kansallisen kehittämisen tuen kyselyssä tuloksia toimintamallien kuvaamisen ja arvioinnin tuesta.

4.1. Kehittämisen tuen tilaisuudet

Kehittämisklinikoita järjestettiin 14 kpl vuosien 2023–2025 välisenä aikana sekä kaksi infotilaisuutta Kehittämisen tuen hankeverkoston yhdyshenkilöille (taulukko 1). Lisäksi järjestettiin Innokylä-koulutuksia kohdennetusti RRP:n kehittäjille, sekä kehittämistä tukevia tilaisuuksia Mielenterveys- ja päihdepalvelujen (miepä) kehittämisen verkostolle.

Taulukko 1. Kehittämisen tuen tilaisuudet

Ajankohta	Tilaisuus	Tilaisuuksien määrä	Osallistujia min	Osallistujia max	Osallistujamäärä
Syksy 2023– kevät 2025	Kehittämisklinikat	14	49	367	2348
Syksy 2023– syksy 2025	RRP & Innokylä-koulutukset	11	51	152	924 + 24.11.25
Kevät 2024– Kevät 2025	Miepä-tilaisuudet	10	61	150	955
Yhteensä		33			4227

4.2. Kehittämisklinikat ja infot

Kehittämisen tuen suunnitteluvaiheessa hankeverkoston yhdyshenkilöiltä saatiin infossa ideoita tilaisuuksien suunnitteluun ja tietoa tuen tarpeeseen. Eniten nousi esiin hyvien käytäntöjen, ideoiden ja kokemusten jakaminen muiden alueiden kanssa. Lisäksi toiveena esitettiin verkostoituminen investointi 1 toimijoiden kesken sekä kansallisesti että muiden hyvinvointialueiden kanssa. Myös tiedon välittämistä investointi 1:n asioista ja konkretiaa kehittämiseen toivottiin. Kehittämisklinikoille toivottiin useita teemoja, joista suurin osa painottui arviointiin. Osa

toiveista liittyi Innokylän toimintamallikuvauksiin, kuten Innokylän käyttöön tukea sekä toimintamallien skaalaukseen ja juurruttamiseen, myös digikehittämisen tuki nousi esiin.

Kehittämisklinikat tavoittivat hankekauden aikana yhteensä 2348 osallistujaa. Taulukossa 2 koottuna kehittämisklinikoiden ajankohdat, osallistujamäärät ja Webropol-kyselyissä toistuvien kysymysten palautteet. Osallistujia kaikissa tilaisuuksissa oli jokaiselta YTA-alueelta, eniten Etelä-, Pohjois- ja Länsi-Suomesta. Eniten niihin osallistui RRP-kehittäjiä, toiseksi eniten investoinnin 1 projekti- ja kehittämispäälliköitä, ja sen lisäksi hankepäälliköitä, THL:n asiantuntijoita ja Kelan sekä järjestöjen edustajia. Myös muut RRP:n investoinnit olivat edustettuina. Suurin osa osallistujista oli investointi 1:n kehittäjiä.

Yhteensä 14:n tilaisuuden Webropol -palautekyselystä saatiin 388 vastausta, vastaajien määrän vaihdellen 3–84 välillä. Vastauksissa oli mukana runsaasti avovastauksia, joissa esitettiin aiheitoiveita tuleville klinikoille, kuten substanssikohtaiset teemat, digitaaliset ratkaisut ja tekoäly, mittarit, raportointi, juurruttaminen ja perehdytys verkostoihin. Toivottiin myös vinkkejä kehittämisen tueksi materiaalien löytymiseksi.

Tilaisuuksien kehittämiseksi ehdotettiin tapaamisia livenä, luentoja etänä, ryhmätyöskentelyä sekä teemojen ja sisältöjen kohdentamista eri kuulijakunnille, esimerkiksi johtajat – kehittäjät. Palautteissa kiitettiin saatua käytännönläheistä tukea ja erinomaisesti suunniteltuja sisältöjä, sekä alueiden esimerkkejä. Kehittämiskohtina nousivat liian tiiviit tilaisuudet ja esitettiin pidempiä ja vähemmän esityksiä sisältäviä tilaisuuksia. Toivottiin myös enemmän asiantuntijaluentoja ja perusohjeistuksia.

Yhdeksän Polls-kyselyn kautta vastauksia tilaisuuden hyödyllisyydestä saatiin 409, vastausmäärä vaihteli 4–124 välillä. Kehittämisklinikoiden tilaisuuksien hyödyllisyyden arvioinnissa keskiarvot olivat 2,8–4,3/5 ja hyöty oman kehittämistyön kannalta arvioitiin hieman paremmaksi (ka. 3,3–4,3/5). Tärkeänä asiana pidettiin hyvinvointialueiden puheenvuoroja ja esimerkkejä (ka. 3,7–4,6/5.) Kehittämisklinikoita myös suositeltiin mielellään kollegoille (ka. 8–9,3/10).

Taulukko 2. Yhteenvedo kehittämisklinikoista ja infoista sekä kehittä-
sen tuen palautekyselyistä

Kehittämisklinikan ja ke- hittämisen tuen palaute- kyselyt	Osallistuja- määrä (n)	Webropol palaut- teiden määrä (n)	Tilaisuus- den hyö- dyllisyys (1-5, ka.)	Hv-aluei- den esim. hyödyllisyys (1-5, ka.)	Kehittämiskli- nikoiden hyöty kehittämistyön tukena (1-5, ka)	Kehittämiskli- nikoiden suo- sittelu kolle- goille (1-10, ka.)	Polls/Forms vastausten määrä (n)	Polls/Forms tilaisuuden hyöty (1-5, ka.)
24.8.2023 Info yhdys- henkilöille	43						72	
21.9.2023 Kehittämiskli- nikan Kick off	137	37	3,5		4,3	8,3		
9.11.2023 Kehittämiskli- nikka	138	13	4,0	3,7		8,8		
25.1.2024 Kehittämiskli- nikka	185	37	4,3	3,9	4,0	8,8		
19.3.2024 Kehittämiskli- nikka	177	18	3,8			8,4		
19.4.2024 Info yhdyshe- nkilöille	34	21		3,9	3,3	8,3	20	2,8
24.4.2024 Kehittämisklinikka, Ke- hittämisen tuen palaute- kysely	120	29		4,3	3,6	8,1		
5.6.2024 Kehittämiskli- nikka	69	3	4,0			9,3	22	3,6
21.8.2024 Kehittämiskli- nikka	367						124	3,6
1.10.2024 Kehittämiskli- nikka	103	7	3,7	4,4	4,1	8,7	26	3,7
30.10.2024 Kehittämiskli- nikka	120	7	4,1	4,4	4,3	9,1	16	4,1
27.11.2024 Kehittämiskli- nikka	57	7	3,9	4,6	3,8	8,7	4	4,5
10.2.2025 Kehittämiskli- nikka, Juurruttamistilai- suus 1	323	76	3,9		3,8	8,3		
12.3.2025 Kehittämiskli- nikka, Juurruttamistilai- suus 2	280	25	3,6		3,5	8,0	118	3,6
1.4.2025 Kehittämiskli- nikka, Juurruttamistilai- suus 3	223	24	4,0		3,9	8,5	65	3,5
20.5.2025 Kehittämiskli- nikka	49						14	3,2
Kevät 2025 Kehittämisen tuen palautekysely		84		3,8	3,7			
Yht. Klinikat 14 Infot 2	Klinikat 2348 Infot 77	n=388 (14 kyselyä)	ka 3,5-4,3 (n=11 ky- selyä)	ka 3,7-4,6 (n=8 kyse- lyä)	ka 3,3-4,3 (n=11 kyselyä)	ka 8-9,3 (n=13 kyselyä)	n=409 (9 kyselyä)	ka 2,8-4,5 (n=9)

Kehittämisklinikoihin sisältyi kolmen tilaisuuden juurruttamisen tuen sarja, joka keräsi runsaasti osallistujia, yhteensä 826. Juurruttamistilaisuuksissa työskentelyalustana oli käytössä Miro, jonka tuotokset ovat hyvinvointialueiden käytettävissä 2025 vuoden loppuun. Tilaisuuksien sisältö suunniteltiin toiveiden pohjalta ja osa puheenvuoroista myös tallennettiin THL:n YouTube-kanavalle. Kahdeksaa tallennetta on katsottu yhteensä 427 kertaa. Tallenteet tuotettiin ostopalveluna Mainostoimisto SST:n kautta, jotta niihin saatiin vaadittavat saavutettavuudet. Tallenteet ovat hyödynnettävissä vuoden 2025 tai osa vuoden 2026 loppuun. Tallenteita on toivottu myös jatkossa, mutta niiden tekemiseen vaikuttaa käytettävissä oleva rahoitus ja resurssit.

4.3. Kansallisen kehittämisen tuen palautekysely

Kahdessa seuraavassa luvussa käsitellään kansallisen kehittämisen tuen palautekyselyiden tuloksia ja kolmannessa luvussa yhdyshenkilöille kohdennettuja kysymyksiä. Ensimmäinen luku liittyy kehittämisklinikoiden avulla toteutettuun yleiseen kehittämisen tukeen, klinikoiden toimivuuteen ja hyödyllisyyteen sekä sisältöihin. Toinen luku liittyy toimintamallien kuvaamisen ja arvioinnin tukeen kehittämisklinikoilla.

4.3.1. Kehittämisklinikoiden kehittämisen tuki

Kansallisen kehittämisen tuen palautekysely toteutettiin 14.4. – 27.5.2025 ja siinä arvioitiin koko hankekautta. Vastaajien kokonaismäärä oli 84. Vastauksia saatiin 19:ltä hyvinvointialueelta ja Helsingistä, vastaajia oli 1–11 henkilöä/hyvinvointialue. Suurin osa vastaajista (62 %) oli RRP:n asiantuntijoita tai kehittäjiä ja investointi 1:n toimijoita (75 %) (taulukot 3 ja 4).

Taulukko 3. Kyselyyn vastanneiden työroolit

Työnimike	lukumäärä	prosenttiosuus
RRP hankkeen johtamiseen liittyvät tehtävät (esim. projekti- tai hankepäällikkö)	29	34,5
RRP asiantuntija / kehittäjä	52	61,9
Muu RRP henkilöstö	2	2,4
Muu	1	1,2

Taulukko 4. Vastaajien jakauma investoinneittain

Pilari/Investointi	lukumäärä	prosenttiosuus
Pilari 3	0	0,0
Pilari 4, Investointi 1	63	75,0
Pilari 4, Investointi 2	6	7,2
Pilari 4, Investointi 3	2	2,4
Pilari 4, Investointi 4	6	7,1
Muu	7	8,3

Vastaajista 60 % oli osallistunut 2–5 kertaa ja 24 % 6–10 kertaa kehittämisklinikoille, joita oli järjestetty 14. Kehittämisklinikoiden kesto-aika oli 2 h ja juurruttamistilaisuuksien n. 3 h, tilaisuuksia pidettiin 1–2 kuukauden välein. Kestoon ja aikatauluihin oltiin tyytyväisiä. Tilaisuuksien käytännön järjestelyt olivat 73 %:n mielestä olleet toimivia, kuten viestintä ja tekninen toteutus.

Kehittämisklinikoiden toteutustavoista 83 % vastaajista oli tyytyväisiä webinaareihin, joissa oli asiantuntijaluentoja. Työpajojen (44 %) ja ryhmäkeskustelujen (47 %) tyytyväisyys oli matalampaa. Työkaluista parhaina pidettiin Teamsin chat-keskustelua (79 %) ja Forms ja Polls nopeita kyselyitä näytöllä (77 %). Melko hyvänä pidettiin myös Webropol-kyselyitä (66 %).

Tarkemmin kehittämisklinikoilla käsiteltyjä teemoja kartoittaessa 79 vastaajaa (94 %) koki, ettei kehittämisen tuen teemoista mikään ollut turhaa. 84 %:n mielestä kehittämisklinikoiden sisällöt vastasivat tarpeita kehittämistyössä. Yli 70 % vastaajista koki, että hyvinvointialueiden esimerkit ja asiantuntijapuheenvuorot olivat hyödyllisiä. Hyödyllisimpinä teemoina nähtiin tavoitteiden ja mittareiden asettaminen, juurruttamisen teemat, hyvinvointialueiden esimerkit ja muilla alueilla tehtävä kehittämistyö, asiakasryhmäkohtainen kehittämisen sisältö sekä asiakasosallisuus kehittämistyössä. Yksittäisissä vastauksissa tuotiin esiin, että tuki mittareihin ja juurruttamiseen tuli liian myöhään, esimerkit olisivat voineet olla tiiviimpiä ja niissä olisi voinut olla enemmän asiantuntijasältöä sekä kaikki teemat eivät koskettaneet omaa kehittämisalaa.

Hyvinvointialueiden suunnittelemasta investointi 1:n kehittämistyöstä koottiin kehittäjien hyödynnettäväksi [asiakasryhmäkohtaiset yhteenvetotaulukot](#). Noin puolet vastaajista olivat tutustuneet taulukoihin. Lisäksi projektissa kartoitettiin [THL:n substanssiverkostot](#), joihin RRP-kehittäjät voisivat liittyä, ja joista voisi olla tukea ja apua heidän kehittämiseensä. Näitä verkostoja löytyi 12. Noin puolet vastaajista olivat tutustuneet ja liittyneet niihin ja pitävät niitä hyödyllisinä. 81 % vastaajista oli verkostoitunut muiden kehittäjien kanssa.

Arvioidessa, miten Sujuvat palvelut -projektin tarjoama kehittämisen tuki kokonaisuudessaan oli edistänyt kehittämistyötä, vastausten keskiarvo arviointiasteikolla 1–10 oli 6,3 (n=84). Kysymyksen, miten kehittämisklinikoiden tarjoama tuki on edistänyt kehittämistyötä, vastausten keskiarvo oli 6,1 (n=77). Palautteessa nostettiin esiin toive, että erilaisiin kehittämissisältöihin olisi kohdennetumpaa tukea, teemojen tuki oikea-aikaista ja tukimuodoilla olisi selkeämpi rakenne. Tilaisuuksista toivottiin myös tallenteita. Kehittämiskohteina nähtiin päällekkäisyyksien poistaminen ja ohjeistusten ajoitus, mukaan lukien viestintä ja ohjeet STM ja THL välillä. Yleisesti toivottiin, että THL toimisi Informaatiolinkkinä ja kansallisen kehittämisen synkronointikanavana rahoittajan, STM:n ja alueellisten hankkeiden kesken.

4.3.2. Toimintamallien kuvaamisen ja arvioinnin tuki

Kansallisen kehittämisen tuen yksi laaja sisältö on ollut toimintamallien kuvaamisen ja arvioinnin tuki. Taulukossa 6 on kuvattu, miten tukea on hyödynnetty ja miten tyytyväisiä tukeen oltiin. Vastausten mukaan RRP:lle kohdennettuja toimintamallien perustieto-ohjeita on noudatettu hyvin (90 %) ja [Tukea toimintamallien kehittämiseen ja kuvaamiseen](#) -sivustoa on käytetty runsaasti. 81 % vastaajista oli tutustunut sivustoon ja 83 % palaa todennäköisesti sivulle uudelleen. Reilu vuoden aikana (20.8.2024–31.10.2025) sivustolla on ollut 4192 käyntiä eli keskimäärin 279 käyntiä kuukaudessa. Sivustolle koottuja toimintamallien kuvaamisen ohjeita, kuten myös koulutuksia toimintamallien kuvaamisesta on pidetty tärkeinä. Vähiten, mutta kuitenkin yli puolet vastaajista, olivat lukeneet UKK-palstaa.

Taulukko 6. RRP:lle kohdennetun toimintamalleihin liittyvän tuen arviointia

Toimintamallien kehittämisen ja kuvaamisen tuen arviointi, n=84	Täysin tai osittain samaa mieltä %	Osittain tai täysin eri mieltä %	Ei koske minua %
Olen noudattanut toimintamallikuvauksen Perustietojen kirjausta RRP:n ohjeiden mukaisesti	88,1	4,8	7,1
Olen tutustunut Tukea toimintamallien kehittämiseen ja kuvaamiseen -sivuun Innokylässä	81	15,4	3,6
Palaan todennäköisesti yo. sivustolle etsimään tietoa	83,3	13,1	3,6
Ohjemateriaalit ovat hyödyllisiä toimintamallikuvausten tekemiseen Innokylään	79,7	17,9	2,4
Toimintamallien kuvaamisen tuki kehittämisklinikoilla on ollut hyödyllistä	75	13,1	11,9
RRP:lle kohdennetut Innokylä-koulutukset ovat olleet hyödyllisiä	69	19,1	11,9
Olen tutustunut Toimintamallin vaikutusten itsearviointityökaluun	65,5	28,6	5,9
Olen hyödyntänyt Toimintamallikuvauksen itsearviointityökalua	59,5	40	9,5
Toimintamallien itsearvioinnin ohjeet ovat olleet ymmärrettäviä	58,3	28,6	13,1
Olen lukenut toimintamalleihin liittyviä Usein kysyttyjä kysymyksiä	54,8	39,3	5,9

4.3.3. Kehittämisen tuen verkosto ja valmennus

Palautekyselyn yhteydessä Investointi 1:n yhdyshenkilöitä ja projekti- tai hankepäälliköitä (n=20) pyydettiin arvioimaan Kehittämisen tuen hankeverkostoa, jossa olivat yhdyshenkilöinä. Suurin osa vastaajista koki, että hankeverkosto oli ollut hyödyllinen, yhdyshenkilöiden määrä hyvinvointialueilta ja viestintä oli ollut riittävää.

Samalta joukolta kysyttiin arviota Sujuvat palvelut -valmennuksesta (n=20). Vastaajat olivat osittain tai täysin samaa mieltä, että

valmennuksissa kehitettyjä prosesseja on pystytty hyödyntämään ja kytkemään palveluiden kehittämiseen ja valmennus on tukenut investoinnin 1 tavoitteita. Suuri osa oli osittain tai täysin samaa mieltä, että systemaattisten kehittämismenetelmien osaaminen on kasvanut organisaatiossa valmennusten myötä.

4.4. Innokylä -koulutukset

RRP:lle kohdennetuissa Innokylä -koulutuksissa palautetta kerättiin kyselyillä ja työpajoissa. Taulukossa 7 on kuvattuna Innokylä-koulutusten sisältöjä. Vuonna 2023 Innokylä on pitänyt neljä samansisältöistä Kehittämisen polku käyttöön -koulutusta ja tammikuusta 2024 koulutuksia räätälöitiin enemmän RRP:n tarpeisiin, kun vetovastuu siirtyi Sujuvat palvelut -projektille. Taulukosta näkee, miten sisällöt ovat hankekauden edetessä monimuotoistuneet ja muokkaantuneet tarpeiden mukaan, kun tarkoitus oli tukea kehittäjiä toimintamallien kuvaamisessa ja arvioinnissa sekä Innokylän käytössä.

Innokylä-koulutuksissa on saatu kuudesta tilaisuudesta Webropol palautteita (n=38). Vastaajat pystyivät hyvin hyödyntämään tilaisuuksissa saatua tietoa omassa työssä, keskiarvot välillä 3,8–5/5. Tapahtuman sisällöt koettiin hyödyllisinä (ka. 3,7–5/5) ja tapahtuman suosittelu ystävälle tai kollegalle sai keskiarvot 7,1–10/10.

Avoimia palautteita toimintamallien kuvaamisen tuesta ja Innokylän koulutuksista tuli runsaasti. Niiden perusteella osallistujat kokivat koulutukset pääosin hyödylliseksi ja innostavaksi. Ohjeet ja materiaalit koettiin selkeiksi, ja kokonaisuudet olivat tiiviitä sekä helposti ymmärrettäviä. Koulutukset saivat positiivista palautetta miellyttävästä tunnelmasta, ja myös puhujat saivat kiitosta.

”Tiivis ja informatiivinen kokonaisuus ja ikään kuin ”maalaisjärjellä” selitetty.”

Taulukko 7. RRP:lle kohdennettujen Innokylä-koulutusten ajankohdat, sisällöt ja palautteet

Vuosi	Ajan- kohta	Tilaisuuden sisältö	Osallis- tujen luku- määrä	Pa- laut- teiden määrä	Tiedon hyö- dyntäminen työssä (1-5, keskiarvo)	Tilaisuuden si- sällön hyödylli- syys (1-5, kes- kiarvo)	Tilaisuuksien suosittelu kol- legoille (1-10, keskiarvo)
2023	17.2. 17.3. 22.9. 6.10.	Kehittämisen polku käyttöön	53 89 113 73				
2024	26.1.	Kehittämisen polku käyttöön RRP perustieto-ohjeet	81	1	5,0	5,0	10
	10.5.	Kehittämisen polku käyttöön Toimintamallin kuvaaminen Perustieto- ja investointikohtaiset ohjeet Usein kysytyt kysymykset	105	11	4,6	4,5	8,7
	30.8.	Toimintamallit valmiiksi -työpaja Toimintamallin kuvaaminen Kehittä- misen polun eri kohtiin RRP-ohjeiden mu- kaisesti Perustieto-ohjeet Arvioinnin ja mittareiden kuvaaminen toi- mintamalliin	112	1	5,0	5,0	10
	9.12.	Toimintamallit valmiiksi -työpaja Toimintamallin kuvaaminen -mistä kai- kesta kuvataan toimintamalli Perustiedot Innokylän haku -toiminto opastus Toimintamallien arviointilomakkeet – ku- vauksen arviointilomakkeen testaus työ- pajaosuudessa	95	6	4,7	4,5	8,8
2025	11.4.	Uudistuva Innokylä ja toimintamallien it- searviointi Työkalujen esittely ja koulutus Työpaja -asiakasprofiilit ja kehittämisen tuen muodot ja tarpeet	51	6	4,3	4,3	8,8
	25.8.	Toimintamallikuvauksen ja vaikutusten arviointi Työkalujen käyttö Innokylän haku -toiminto opastus Juurruttamisen kuvaaminen	152	13	3,8	3,7	7,1
	24.11.	Opi ja inspiroidu - laadukkaat toiminta- mallit ja Innokylä uudistus Vaikutusten itsearviointien yhteenveto Ohjeet toimintamallien viimeistelyyn Laadukkaiden kuvausten esimerkit Uudistuva Innokylä	Tilaisuus tulossa				
Yht.	11 koulutusta, joista yksi on tulossa Palautteet kuudesta koulutuksesta		924	38	3,8-5/5	3,7-5/5	7,1-10/10

Toimintamallikuvauksen itsearviointilomakkeen esittely sai erityistä kiitosta ja sen koettiin olevan heti käyttökelpoinen, vaikka toimintamallikuvaus oli vasta alkuvaiheessa. Työpajamainen työskentely tilaisuuksissa koettiin innostavaksi ja jotkut toivoivat jopa enemmän työpajoja ajatus-ten vaihtoon ja vertailuun muiden kanssa.

Vaikka koulutukset saivat paljon positiivista palautetta, muutamia kehityskohteita nousi esiin. Joillekin osallistujille koulutusten sisältö ei tarjonnut merkittävästi uutta tietoa, vaan käsitellyt asiat olivat jo entuudestaan tuttuja. Innokylän käytännön soveltamiseen toivottiin lisää esimerkkejä ja selkeitä ohjeita.

”Odotin enemmän konkretiaa, kuinka Innokylää voisi täyttää. Jotain esimerkkejä täyttämisen soveltamisesta, toimintamallien eri aikaan kehittyvien osasten sinne viemistä yhtenä toimintamallina.”

Kysyttiin myös, miten hyvin eri tuen muodot tukevat tai tukisivat tulevaisuudessa kehittämistyötä. Arviointiasteikko oli välillä 1–5. Parhaana pidettiin sitä, että kaikki tieto löytyy yhdestä paikasta Tukea toimintamallien kehittämiseen ja kuvaamiseen -sivulta (ka. 4,9). Koulutuksia ja lyhyitä infotilaisuuksia pidettiin hyvinä (ka. 4,1 ja 4,2). Yli puolet vastaajista piti verkostoja erittäin tärkeänä (ka. 4,0). Tulevaisuuden kehittämistyöhön liittyen sähköinen infopaketti ja visuaalinen kuva Innokylä-kokonaisuudesta koettiin hyödyllisinä, mikäli sellaisia tultaisiin kehittämään (ka. 4,2 ja 4,3).

4.5. Toiveet kehittämisen tuen sisällöksi

Kansallisen kehittämisen tuen palautekyselyssä kartoitettiin, minkälaista kansallista kehittämisen tukea toivotaan THL:ltä jatkossa eri kehittämisprosessin vaiheisiin. Tietoa on koottu myös kehittämisklinikoiden työskentelystä ja palautekyselyistä sekä haastatteleamalla THL:n alueellista ja kansallista kehittämistyötä tekeviä sekä Innokylän asiantuntijoita. Teemat on koottu taulukoksi (taulukko 5) ja jaettu Innokylälle hyödynnettäväksi kehittämisen tuen suunnitteluun.

Taulukko 5. Kehittämisen tuen sisältötoiveet kehittämisprosessin eri vaiheisiin

Teema	Kehittämistyön alkuvaihe	Toteutusvaihe	Loppuvaihe
Toistuvat kehittämistyön teemat eri vaiheissa	Kehittämisen prosessi ja vaiheet, työkalut ja menetelmät Hyvien käytänteiden jakaminen Innokylän hyödyntäminen kehittämisen tuen alustana Toimintamallien kuvaamisen ja arvioinnin tuki, työkalut ja koulutus TKKIO rakenteet ja käytännöt eri alueilla Kansallinen asiakaspalautteen keruu		
Toimintamallien kuvaaminen, arviointi ja käyttöönotto	Toimintamallien itsearviointilomakkeet	Uusien toimintamallien käyttöönoton tuki	Hyvinvointialueille pilotoitujen, testattujen ja toimivaksi todettujen toimintamallien käyttöönoton ja käytön jatkon tuki kehittämissuunnan päättyessä
Tavoitteet ja mittarit	Tavoitteiden ja mittareiden asettaminen ja kansallinen määrittely/ suositukset/linjaukset	Tavoitteiden ja mittareiden seuranta Vaikuttavuus ja kustannusvaikuttavuus ja niiden mittaaminen	Tavoitteiden ja mittareiden arviointi Vaikuttavuus ja kustannusvaikuttavuus ja tulosten osoittaminen, vaikuttavuuden seuranta
Juuruttaminen	Vaiheet ja työkalut	Vaiheet, työkalut ja viestintä	Viestintä ja vakiinnuttaminen, esihenkilöiden/johdon rooli
Verkostotyö	Yhteistyön tuki ja toimijoiden yhdistäminen, samankaltaisen kehittämistyön tunnistaminen Innokylästä Verkostot ja verkostoituminen – - Kansalliset verkostot - Substanssi-kohtaiset verkostot - Eri tarpeisiin luodut määräaikaisten verkostot - Alueelliset verkostot Yhteyshenkilö ja henkilökohtainen tuki	Yhteiskehittäminen ja vertaistuki	
Projektijohtaminen	Projektin suunnittelun ja johtamisen tuki, kehittämistyön organisointi, omistajuus ja johdon osallistaminen, strateginen yhteys	Muutosjohtaminen, tiedolla johtaminen, monialaisen työn johtaminen	Toimintamallien jatkuvuuden varmistaminen konkretiassa ja levittäminen kansallisesti
Muut	Viestintäsuunnitelma Asiakasosallisuus kehittämissuunnitelmassa	Viestintä kehittämissuunnitelmasta Digikehittäminen osana kehittämissuunnitelmassa, tekoälyn hyödyntäminen	Viestintä tuloksista ja vaikutuksista Digikehittäminen osana kehittämissuunnitelmassa

5. Johtopäätökset

5.1. Kehittämisen tuki

Sujuvat palvelut -projektissa tehty kansallinen kehittämisen tuki on ollut monimuotoista ja useilla tavoilla toteutettua. Tavoitteena on ollut, että tuki vastaisi parhaalla mahdollisella tavalla kehittäjien tarpeisiin ja toiveisiin ja että he tulisivat aidosti kuulluiksi. Palautteiden mukaan kansallisesta kehittämisen tuesta on ollut hyvinvointialueille hyötyä ja eri tilaisuuksia on pidetty tärkeänä tiedon jakamisen foorumina, niin THL:stä hyvinvointialueille kuin hyvinvointialueilta toisilleen sekä THL:lle.

Koko hankekauden ajan systemaattisesti kerätyt palautteet, sekä alkukartoitukset YTA-tilaisuuksissa ja yhdyshenkilöiden infossa, ovat toimineet inspiraationa seuraavien tilaisuuksien sisällön ja toteuttamistapojen ideoinnissa. Sisältötoiveissa on toistunut aiheina tavoitteet, mittarit, arviointi ja juurruttaminen. Toiveisiin on vastattu kuljettamalla näitä teemoja koko hankekauden ajan sekä kehittämisklinikoilla että toimintamallien kuvaamisen koulutuksissa. Lisäksi teemoista on käyty pitämässä puheenvuoroja ja jakamassa osaamista useilla eri yhteistyön foorumeilla niin THL:n sisällä kuin hyvinvointialueilla. Kehittämisen tuen avulla on pyritty parantamaan hyvinvointialueiden kehittäjien kehittämisosaamista, sekä lisätty ymmärrystä eri kehittämiseen liittyvistä teemoista ja osaamista kehittää omia toimintamalleja kuvaamisesta juurruttamiseen.

Projekti on toiminut myös THL:n sisäisen yhteistyön vahvistajana ja verkostoitumisen edistäjänä. Esimerkiksi kehittämisklinikoilla on ollut puhujina THL:n substanssiasiantuntijoita. Verkostokoontia varten tehtiin yhteistyötä ja kartoitettiin, mihin kaikkiin jo olemassa oleviin verkostoihin voidaan RRP-kehittäjiä ohjata. Yhteistyö eri toimijoiden kanssa on rikastuttanut kehittämisen tuen tilaisuuksien sisältöjä. Projektin aikana luotuja materiaaleja hyödyntävät hyvinvointialueiden lisäksi THL:ssä myös muut kehittämisen tukea antavat asiantuntijat, eivät vain RRP:ssä työskentelevät. Haasteena on ollut laajan kehittämisohjelman muiden järjestämistä tilaisuuksista ajan tasalla pysyminen sekä sisältöjen aika-tilaus ja synkronointi niiden kanssa. Materiaaleja, teemasisältöjä ja

toiveita kehittämisen tuesta on koottu hyödynnettäväksi Innokylään jatkokehittämistyöhön.

5.2. Kehittämisen tuen hankeverkosto

Kehittämisen tuen hankeverkostoon alueilta nimettyjen yhdyshenkilöiden kautta yhteydenpito ja tiedon välittäminen THL:n ja hyvinvointialueiden välillä oli toimivaa, sekä toi näkyväksi hyvinvointialueilla tehtävää kehittämistyötä. Verkoston yhdyshenkilöt ilmoitettiin webropolin kautta, ja samalla kyselyllä päivitettiin muutokset.

Viestintä yhdyshenkilöverkostolle on ollut helppoa ja verkoston ylläpito sujuvaa. Se on tukenut ja helpottanut laajan hankekokonaisuuden tiedotusta kohdennetusti erityisesti investointi 1:lle ja mahdollistanut tiedon jakamisen myös muiden investointien kehittäjille. Howspace-työtilan tarkoitus oli toimia tiedon välityksen alustana hankeverkoston ja Sujuvat palvelut -projektin välillä. Etuna oli, että yhdyshenkilöt löysivät sen kautta yhdestä paikasta ajankohtaiset ja tiedotettavat asiat helposti, kuten tulevat tilaisuudet ja uudet kehittämisen tuen materiaalit. Howspace-postituslista toimi nopeana tiedottamisen kanavana. Vuorovaikutuksellisessa käytössä, esimerkiksi keskustelualustoilla, Howspace-työtila jäi vähäiselle käytölle. Koska alusta oli maksullinen, sen käyttöä ei laajennettu lukuisille RRP-kehittäjille, vaikka osa yhdyshenkilöistä sitä toivoi.

5.3. Kehittämisklinikat

Yksi tärkeimmistä kehittämisklinikoiden tarkoituksista oli toimia alustana jakaa ja levittää kansallisesti hyviä käytäntöjä, kuten kehittämistyön alun kartoituksissakin toivottiin. Tässä onnistuttiin hyvin ja tilaisuuksissa kuultiin läpi hankekauden useiden alueiden kehittämistyön tuloksia esimerkiksi 18:sta hyvinvointialueen puheenvuorossa. Kehittämisklinikat ovat toimineet hyvin myös tiedon välittämisen foorumina. Asiantuntijapuheenvuoroissa on eri teemoista jaettu ajankohtaista tietoa. Tiedon jakamista on vahvistettu myös muilla viestintäalustoilla, kuten Howspace, LinkedInissä ja sähköpostitse.

Kehittämisklinikat ovat mahdollistaneet myös kehittäjien verkostoitumisen sekä alueiden kehitettyjen toimintamallien esitysten yhteydessä, että toiveiden perusteella pidetyissä asiakasryhmäkohtaisissa keskusteluissa. Muutama klinikka oli kohdennettu tietyille asiakasryhmille, kuten pitkäaikaissairaat ja neurokirjon lapset ja nuoret. Haasteen toi kuitenkin se, että kun alueiden kehittämiskohteena oli 15 eri asiakasryhmää, ei yhden – kahden kuukauden välein pidetyissä klinikoissa aika riittänyt kaikkien tarkasteluun. Tilaisuuksissa markkinoitiinkin aktiivisesti kehittäjien tueksi THL:n substanssiverkostoja, jotta kehittäjät hyödyntäisivät niitä. Palautteiden perusteella kehittämisklinikoiden sisällöt tukivat kehittämistyötä ja tilaisuuksien määrää ja pituutta pidettiin sopivina.

Kehittämisklinikoilla oli mahdollista kokeilla erilaisia työskentelytapoja. Palautteissa toivottiin usein yhteistä keskustelua ja pienryhmiä. Erilaisia ryhmätyöskentelyn tapoja testattiin, mutta jokaisella kerralla oli huomattavissa suuri osallistujajoukon poistuminen tilaisuudesta, kun ryhmätyöt tai -keskustelut alkoivat. Aina käytössä oli myös muu mahdollisuus tuoda esiin kommentteja ja kysymyksiä. Padlet toimi hyvin tilaisuuksissa muun muassa puhujille esitettävien kysymysten ja kommenttien alustana. Polls-kyselyihin saatiin runsaasti vastauksia tilaisuuksien aikana, ja niihin oli helppo vastata. Forms-kyselyihin kaikki eivät organisaatorajoitusten vuoksi päässeet vastaamaan. Webropol-kyselyitä pidettiin toimivina. Kaikkia palautteita hyödynnettiin klinikoiden suunnittelussa. Kehittämisklinikoiden suunnittelusta, fasilitoinnista, koordinoinnista ja arvioinnista on opittu paljon ja saatu hyviä kokemuksia siitä, kuinka kansallista tukea voidaan tarjota laajoille verkostoille.

Kehittämisklinikat olivat toimiva alusta kehittämistyön tueksi ja niiden kautta tukea saatiin kohdennettua, kun tavoitettiin isot määrät RRP-toimijoita. Kehittämisklinikoiden markkinointi oli onnistunutta ja tavoitti hyvin tavoitellun kohderyhmän sekä kaikki YTA-alueet jokaisessa tilaisuudessa. Laajemman postituslistan avulla olisi voitu tavoittaa vielä enemmän RRP kehittäjiä, mutta sen ylläpito olisi ollut työlästä suuren henkilömäärän ja henkilöstön vaihtuvuuden vuoksi.

Juurruttamistilaisuuksien avulla tuettiin hyvinvointialueita hanketyön juurruttamisessa osaksi organisaatioiden perustoimintaa. Kehittämisen tuen hankeverkoston yhdyshenkilöiltä kerättiin tietoa, millaiset sisällöt ja toteutustavat juurruttamistilaisuuksissa hyödyttäisivät alueiden kehittämistyötä. Suunnittelua tuki myös aiemmin pilottikokeiluna tehty kolmen juurruttamistyöpajan sarja pienemmälle ryhmälle. Pilotin perusteella muokattiin laajempia kehittämisklinikoiden juurruttamistilaisuuksia webinaareiksi, joihin sisällytettiin lyhyempiä työpaja- ja keskusteluosuuksia. Webinaarit toimivat paremmin isolle kohderyhmälle. Juurruttamistilaisuudet ja -materiaalit ovat herättäneet kiinnostusta niin talon sisällä kuin ulkopuolellakin, muun muassa STM kutsui räätälöimään Vaikuttavuusverkostolle oman juurruttamistilaisuuden.

5.4. Toimintamallien kuvaamisen ja itsearvioinnin tuki

Toimintamallien kuvaamisen ja arvioinnin materiaalien sekä ohjeiden koaamiseksi rakennettiin [Innokylään oma sivusto](#). RRP:ssä oli vaatimus, että toimintamallit tulee kuvata Innokylään, jota tukemaan tehtiin ohjeita ja koulutusmateriaaleja. Lisäksi sivustolle koottiin muun muassa juurruttamisen materiaalit sekä toimintamalleihin liittyvät usein kysytyt kysymykset. Tukea toimintamallien kehittämiseen ja kuvaamiseen -sivua on käytetty runsaasti ja sen käyttö on lisääntynyt merkittävästi hankekauden edetessä. Sivua on saanut paljon positiivista palautetta. Hyvänä on pidetty sitä, että ohjeet ja materiaalit ovat helposti löydettävissä yhdestä paikasta. Sivustoa, jonne kootaan kaikki hankkeeseen liittyvät toimintamalleja koskevat materiaalit, voi suositella käytettäväksi jatkossakin.

Toimintamallien kuvaamisen ohjeita ja RRP:lle kohdennettuja yhdenmukaisia perustieto-ohjeita on pidetty tärkeänä. Innokylän haku -toimintoa testattiin ohjeita laadittaessa ja niitä noudattamalla saadaan kattavammin RRP:n kehittämistyö näkyväksi. Perustietojen kirjaaminen on parantunut huomattavasti hankekauden edetessä.

Toimintamallien kuvaamisen ja toimintamallien vaikutusten Itsearviointityökalut kehitettiin, jotta saatiin RRP:ssä kehitettyjä, jo

käyttöön otettuja ja levitettävissä olevia toimintamalleja näkyväksi ja kuvaukset olisivat laadukkaampia. Kehittämisen alkuvaiheessa työkaluista annettiin runsaasti kehittämis ehdotuksia, joiden pohjalta työkaluja muokattiin. Käyttökokemusten ja hyvinvointialueiden testausten perusteella työkaluista saatiin toimivia ja niistä oli hyötyä toimintamallien sisällön ja vaikutusten arvioinnin tarkastelussa. Itsearviointityökaluja käyttäneet ovat todenneet, että toimintamallien itsearviointityökalut olisi ollut hyvä olla olemassa jo hankekauden alussa. Vaikutusten itsearvioinneista on toimitettu yhteenvetoja THL:n ja STM:n käyttöön ja ne on julkaistu Innokylässä.

Innokylä-koulutusten vastuun siirto Sujuvat palvelut -projektille tuki kehittämisklinikoiden ja Innokylä -koulutusten sisältöjen suunnittelua. Se helpotti yhdenmukaisten ohjeiden ja tuen suunnittelua ja kouluttamista. Koulutusten sisältöjä ja ohjeita lähdettiin rakentamaan RRP:n tarpeista ja kehittäjien toiveista, ja ne täsmentyivät hankekauden edetessä. Tukea toivottiin Innokylän käyttöön ja toimintamallien skaalaamiseen ja juurruttamiseen. Koulutukset nähtiin tehokkaampana keinona ottaa Innokylä haltuun ja kuvata toimintamalleja, kuin itsenäinen perehtyminen laajaan kokonaisuuteen. Innokylä-koulutuksiin on kokonaisuudessaan oltu tyytyväisiä, esimerkiksi Innokylän haku -toiminnon käyttöä on koulutettu useissa koulutuksissa, koska sen käyttö on ollut vaikeaa. Innokylä koulutuksissa myös ohjattiin mm. miten juurruttaminen kuvataan toimintamalleihin ja mitä osa-alueita se sisältää.

Innokylän toimintamallien kuvaamiseen ja arviointiin liittyen on tehty palautteiden ja työpajojen perusteella yhteenveto ja palvelupolkuvisio, millaista tukea kehittäjät toivovat kehittämisprosessin eri vaiheissa ja millaisia sisältöjä toimintamallien kuvaamisen ja arvioinnin tuki tulisi sisältää ja miten tukea voisi konkreettisesti toteuttaa. Toimintamallien itsearviointi tullaan sisällyttämään jatkossa Innokylään. Palautteet, työpajojen tuotokset ja mallinnusehdotukset on jaettu Innokylän hyödynnettäväksi.

5.5. Jatkokehittämisen ideat

Kansallisen kehittämisen tuen tarpeita jatkoon on kartoitettu kehittämissivustoilla ja palautekyselyissä. Lisäksi tietoa on koottu mm. haastatteleamalla THL:n alueellista ja kansallista kehittämistyötä tekeviä sekä Innokylän asiantuntijoita. Kansallisen kehittämisen tuen ja Innokylän toimintamallien kuvaamisen ja itsearvioinnin sisällöt, toiveet ja mallinusehdotukset on koottu yhteen Sujuvat palvelut -projektin asiantuntija Kaisa Lahtisen Tuotekehitystyön erikoisammattitutkintoon ”[Kansallinen kehittämisen tuen malli ja toimintamallien itsearvioinnin pilotti](#)”. THL voi jatkossa hyödyntää kerättyä tietoa esimerkiksi osana uudistuvan Innokylän sisältöjä. Kartoitusten perusteella kansallista kehittämisen tukea pidetään tärkeänä, ja sellaista toivotaan myös jatkossa olevan.

6. Lähteet

Koivisto, J., Muurinen H. 2024. Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelman hyötytavoitteiden toteutumisen kansallinen seuranta ja arviointi, Loppuraportti. Terveysten ja hyvinvoinnin laitos. Työpaperi 47/2024. <https://urly.fi/3Y70>

Lahtinen K. 2025. Kansallinen kehittämisen tuen malli ja toimintamallien itsearvioinnin pilotti, Tuotekehitystyön erikoisammattitutkinnon raportti, Terveysten ja hyvinvoinnin laitos. <https://www.innokyla.fi/sites/default/files/2025-11/Kansallinen%20kehitt%C3%A4misen%20tuen%20malli%20ja%20toimintamallien%20itsearvioinnin%20pilotti%2C%20Kaisa%20Lahtinen%2C%20TKEAT.pdf>

Sosiaali- ja terveysministeriö. 2022. Suomen kestävän kasvun ohjelma: Hankeopas STM:n toiseen valtionavustushakuun vuosille 2023–2025. Sosiaali- ja terveysministeriön julkaisu 2022:13 <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-00-9888-9>

Vähäniemi A. 2025. Mielenterveys- ja päihdepalvelujen verkoston palautekyselyn tulokset, kevät 2025. Terveysten ja hyvinvoinnin laitos. https://www.innokyla.fi/sites/default/files/2025-11/Miep%C3%A4-kehitt%C3%A4j%C3%A4verkoston%20palautekyselyn%20tulokset%20kev%C3%A4t%202025_RRP.pdf

Vähäniemi A., Väänänen A., Lahtinen K. 2025. Sujuvat palvelut -valmennuksen loppupalautteiden raportti, THL <https://www.innokyla.fi/sites/default/files/2025-11/Raportti%20valmennuksen%20loppupalautteesta%20osallistujat%20ja%20valmentajat.pdf>

Verkkosivujen materiaalit:

Investointi 1:n kehittämistyön asiakasryhmäkohtaiset yhteenvetotaulukot: <https://www.innokyla.fi/fi/tukea-toimintamallien-kehittamiseen-ja-kuvaamiseen-rrp#Kehitt%C3%A4mistoi-mentamallien-kehittamiseen-ja-kuvaamiseen-rrp#Tuki>

Juuruttamisen tuen materiaalit: <https://www.innokyla.fi/fi/tukea-toimintamallien-kehittamiseen-ja-kuvaamiseen-rrp#Tuki>

Kehittämisen tuen hankeverkosto -kokonaisuus: <https://www.innokyla.fi/fi/kokonaisuus/sujuvat-palvelut-kehittamisen-tuen-hankeverkosto-rrp-p4-i1>

Kehittämisklinikoiden materiaalit: <https://www.innokyla.fi/fi/kokonaisuus/sujuvat-palvelut-kehittamisen-tuen-hankeverkosto-rrp-p4-i1/tyoskentelytila>

Mielenterveys- ja päihdepalvelujen verkoston kokonaisuus: <https://www.innokyla.fi/fi/kokonaisuus/mielenterveys-ja-paihdepalvelujen-kehittamisen-verkosto>

Ohjeet Innokylän hakutoiminnon käyttöön: <https://www.youtube.com/watch?v=kiLAqLkXd7U>

Ohjeita toimintamallien kuvaamiseen: <https://www.innokyla.fi/fi/tukea-toimintamallien-kehittamiseen-ja-kuvaamiseen-rrp#Ohjeita>

Sujuvat palvelut -valmennus kokonaisuus: <https://www.innokyla.fi/fi/kokonaisuus/sujuvat-palvelut-valmennus-rrp-p4-i1>

Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen hanketyötä tukevien substanssiverkostojen koonti: <https://thl.fi/tutkimus-ja-kehittaminen/tutkimukset-ja-hankkeet/suomen-kestavan-kasvun-ohjelma-rrp-/thl-n-tuki-alueiden-kehittamishankkeille/hanketyota-tukevat-verkostot>

Toimintamallikuvausten itsearviointimateriaalit: <https://www.innokyla.fi/fi/tukea-toimintamallien-kehittamiseen-ja-kuvaamiseen-rrp#Arvioi>

Tukea toimintamallien kehittämiseen ja kuvaamiseen -sivu: <https://www.innokyla.fi/fi/tukea-toimintamallien-kehittamiseen-ja-kuvaamiseen-rrp>

Yhteenvedot ja listaus toimintamallien vaikutusten itsearvioinneista: <https://www.innokyla.fi/fi/tukea-toimintamallien-kehittamiseen-ja-kuvaamiseen-rrp#Yhteenveto>